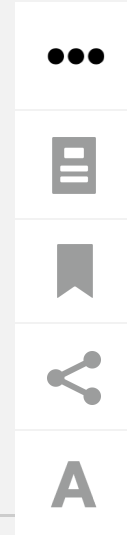

Innovaatioilla oikeudenmukaiseen ja älykkääseen liikenteeseen

Josef Czako
18.4.2013 14:30

5 min (3)
Luettu (55)

Miten tieinfrastruktuurin rahoitus varmistetaan niin, että tulevat tarpeet katetaan ja nykyiset ongelmat saadaan ratkaistua? Miten huolehditaan oikeudenmukaisuudesta verotuksessa? Miten painotetaan hiilidioksidipäästöjä ja turvallisuuden kehittämistä? Kuinka paljon kilometri maksaa ruuhkassa Helsingissä ja kuinka paljon maalla? Miten varmistetaan yksityisyyden suoja? Näistä asioista on nyt syytä keskustella laajasti sekä hallituksessa, eduskunnassa että mediassa.

Monessa maassa etsitään parasta aikaa modernia tietotekniikkaa hyödyntäviä älykkäitä ratkaisuja tieliikenteen sujuvoittamiseksi, turvallisuuden parantamiseksi ja ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Onhan kestävästi järjestetty liikenne on aivan keskeistä kansalaisten hyvinvoinnin ja talouden toimivuuden kannalta.

Syynä on monta samaan suuntaan vaikuttavaa voimaa. Väestönkasvu ja kaupungistuminen lisäävät liikkumista. Globaalin tavarantuotannon edellyttämä logistiikka ja kansainvälinen kauppa kasvattavat tavarakuljetuksia. Autokanta kasvaa. Liikenne ruuhkautuu ja synnyttää hyvinvointitappioita. Liikenteen ympäristöhaitat vaativat ratkaisuja. Liikenneturvallisuutta on syytä parantaa; liikennekuolemia on aivan liikaa. Tieinvestoinnit ja teiden ylläpito tulee aiempaa kalliimmaksi. Julkisen sektorin varat eivät kasva samaa tahtia tarpeiden kanssa – Suomi ei ole tässä poikkeus.

Monesta palvelusta tuttu käyttäjä maksaa -periaate voidaan toteuttaa liikenteessä innovatiivisen hinnoittelumallin avulla. Se

voi sisältää ajomääräperusteisen maksun, jonka avulla tiestöä ja liikenteen hallintaa parannetaan. Hinnoittelumalliin voidaan sisällyttää kaikki halutut komponentit: aika, paikka, alue, matkan pituus, henkilömäärä, melu, energialaji, päästöt jne. Malli voidaan toteuttaa helposti niin, että yksityisyyden suoja varmistuu.

Maksun keräämisen tulee luonnollisesti olla tehokasta.

Liikenteen uuden hinnoittelun hyödyt syntyvät liikenteenhallinnan paranemisesta ja ruuhkien vähentymisestä sekä autokannan uusiutumisen, joka puolestaan pienentää ympäristöhaittoja ja lisää turvallisuutta. Lisäksi uusi hinnoittelumalli mahdollistaa palveluihin investoinnin, mikä synnyttää kokonaan uutta liiketoimintaa, työpaikkoja ja vientimahdollisuuksia: auton vakuutusmaksu voisi perustua ajettuihin kilometreihin, paikoitusmaksu voitaisiin hoitaa ilman parkkimittareita, jne. Itse asiassa näiden välillisten hyötyjen vuoksi liikenteen hinnoittelu-uudistus on niin houkutteleva.

Hinnoittelumallien käytön teknologiaa on jo käytössä monissa maissa, eikä sen luotettavuudessa ole ollut ongelmia. Autoon asennetaan GPS-, Galileo- tai Glonass-satelliittipaikannusta hyödyntävä ”sininen laatikko”, joka ilmoittaa auton sijainnin ajotieto-operaattorille, jossa tämän tiedon perusteella lasketaan ajomatkan hinta. Tien käyttäjälle lähetetään kuukausittain lasku, josta ilmenee ajettut kilometrit, niistä aiheutuneet verot sekä päästö- ja kulutustiedot. Käyttäjien kannalta tieliikenteen hinnoittelun tulee olla helppoa, luotettavaa ja siihen on syytä liittyä hyvä 24/7-palvelu ja vankka yksityisyyden suoja.

Oman lukunsa uudistustarpeeseen tuo autoilun verotus.

Tehokas verotus tukee autokannan uudistumista, mikä osaltaan vähentää ympäristöhaittoja ja lisää turvallisuutta. Verotuksen painopiste voidaan siirtää ajettuihin kilometreihin auton ostamisen ja omistamisen sijasta. Auton hankinnan yhteydessä maksettava vero voitaisiin maksaa esimerkiksi kolmessa vuodessa tai tasaisesti 45 000 km ajon mukaan käyttäjä maksaa-periaatetta noudattaen.

Hyvänä lähtökohtana verotuksen kehittämiseksi on nykytason säilyttäminen, mutta verotuksen rakenteen uudistaminen ajettuihin kilometreihin perustuvaksi niin, että liikennepoliittiset tavoitteet saavutetaan tehokkaasti. Samalla ratkaistaan sähköautojen verottaminen.

Suomessa halutaan olla edelläkävijöitä liikenteen sujuvuuden varmistamisessa ja haittojen minimoimisessa. Tähän on hyvät mahdollisuudet, koska viestintä-, video- ja

paikannusteknologiat sekä yksityisyyden suojan turvaava teknologia ovat jo olemassa, ja suomalaiset asennoituvat myönteisesti uusien tekniikoiden ja palveluiden käyttöönottoon. Lisäksi Suomessa on alan merkittävää tutkimusta ja osaamista.

Oikeudenmukaista ja älykästä liikennettä kehittää ministeri Merja Kyllösen vuonna 2012 nimittämä työryhmä puheenjohtajansa Jorma Ollilan johdolla. Loppuvuodesta työryhmän on määrä esittää suunnitelmansa, jonka pohjalta on hyvä jatkaa tarvittavaa liikennepoliittista keskustelua.

Kirjoitus perustuu Kapsch TrafficCom:n esitelmään oikeudenmukaista ja älykästä liikennettä pohtivan työryhmän järjestämässä kutsuseminaarissa tammikuun lopussa.

ASIASANAT **innovaatio, liikenne, liikkuvuus, tietotekniikka**

Jaa artikkeli

KESKUSTELU

Pääset kommentoimaan juttua kun olet kirjautunut.

KIRJAUDU

REKISTERÖIDY

1Suomalainen

18.4.2013 15:53 15:53

”Suomessa halutaan olla...”

...vetämässä €urot omaan kukkaraan kaikenmoisen hölynpölykirjoittelun varjolla aivan kuten kaikkialla muuallakin!

Strix senex

18.4.2013 16:33 16:33

Liikennepoliittista keskustelua todella tarvitaan. Ennen kaikkea sitä tarvitaan tämän kalliin ja tarpeettoman satelliittipaikannukseen perustuvan järjestelmän torjumiseen. Tästäkin kirjoituksesta näkee selvästi, että sen tarkoitus on näiden liikenteenvalvontajärjestelmien markkinointi. Myyjien intressi on toki helposti ymmärrettävissä. Järjestelmä, jossa asiakas ei pääse päättämään sen enempää hankinnan tarpeellisuudesta kuin hinnastakaan, on myyjän kannalta ihanteellinen. Tietojärjestelmätoimittajat ovat onnellisia. Laitetoimittajat

ovat onnellisia. Teleoperaattorit ovat onnellisia. Ainoat, jotka eivät ole onnellisia, ovat autojen käyttäjät ja tämän lystin maksajat.

Tarinan alkuosan kysymyksiin on helppo vastata nykyisten käytäntöjen puitteissa. Tieinfrastruktuurin rahoitus hankitaan autoverolla ja polttoaineverolla. Niiden tuotto ylittää selvästi tieinfrastruktuuri-investointeihin käytettävän rahamäärän. Verotuksen oikeudenmukaisuus on hoitunut yksinkertaisesti ja varmasti. Enemmän kuluttavasta autosta maksetaan enemmän autoveroa ja sen käytöstä polttoaineveroa. Enemmän ajava maksaa enemmän polttoaineveroa. Sama mekanismi pätee hiilidioksidipäästöihin. Yksityisyyden suojan kanssa ei ole ongelmia. Vasta satelliittipaikannus toisi ne mukanaan.

Meillä on siis yksinkertainen, varmatoiminen ja kustannustehokas järjestelmä. Nämä satelliittipaikannuksen kauppaajat haluaisivat korvata sen kalliilla, monimutkaisella ja virhealttiilla järjestelmällä joka toisi lisäksi mukanaan yksityisyydensuojaan ja oikeudenmukaisuuteen liittyvät ongelmat. Oikeudenmukaisuuteen liittyvät ongelmat esimerkiksi siinä, että auton käyttäjä ei läheskään aina ja välttämättä ole auton haltija, jolle kuitenkin laskut tultaisiin lähettämään.

Oman lukunsa muodostaa myös se, että gps-signaalia on helppo häiritä tai kokonaan estää. Tämän ehkäisy luonnollisesti vaatisi oman valvontajärjestelmänsä josta aiheutuisivat omat kustannuksensa. Myyjille se tietäisi lisää liikevaihtoa ja katetta. Veronmaksajille lisää kustannuksia.

Lyhyesti sanottuna, koko hanke on kallis, tarpeeton, epäoikeudenmukainen ja yksityisyyden kannalta erittäin suuri uhka. Kiinnostavaa tarinassa oli, että yksityisyyden suoja mainittiin kirjoituksessa niin monta kertaa. Mutta niinhän sitä aiheellisesti sanotaan, että siitä puhe, mistä puute.

---

j&j

18.4.2013 17:20 17:20

Kummallista:

Laki sähköisten tienkäyttömaksujen keräämisjärjestelmistä on tullut voimaan 1.12.2006. Mitä nyt sitten tutkitaan, miksei järjestelmä jo ole käytössä?

Toisaalta hakemalla Finlexistä hakusanalla satelliittipaikannus löytyy vain yksi säädös, tuo tienkäyttömaksujen...

Hakemalla hakusanalla gps löytyy vain "Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin kokonaan tai osittain rahoittamien pinta-alaperusteisten tukien valvonnasta".

Kummassakaan ei mitenkään määritellä tuota käsitettä. Eikö mittausväline pitäisi ensin määritellä täsmällisesti kuten kilo, metri tms?

Lisäksi täytyisi selvittää sisältyykö mittaustapaan jotain muulle kuin Suomen valtiolle maksettavia lisenssimaksuja ja onko mitta (gps-signaali) varmasti aina käytettävissä vai voiko se vaikka katketa tai sen tarkkuus muuttua. Ja jos katkeaa tai muuttuu, onko verovelvollinen syytön kuten itse luulee vai syyllinen kuten perinteisissä katsastus- jka autoverojutuissa yleensä on.

Tuoreet uutiset eräistä rekistereistä ovat sellaisia että tietosuojaa on todella syytä epäillä.

Koska olen auton omistaja ja ajelenkin sillä en uskalla esiintyä kuin

nimimerkillä.

SUOSITTELEMME SINULLE

TIEDE

Muinainen dna paljasti: Englanti kävi vehnäkauppaa vuosituhansia ennen viljelyn...

Löydös tehtiin vedenalaisesta arkeologisesta kohteesta Wightsaaren läheltä.

26.02.2015 21:00 (1)

KOTIMAA HÄN

Savolainen keksijä meinaa puhdistaa koko maailman

Risto Koposen desinfiointilaatikko tappaa mikrobit jo kännyköistä ja stetoskoope...

2.10.2015 06:30 9 min

KOTIMAA HÄN

Savolainen keksijä meinaa puhdistaa koko maailman

Risto Koposen desinfiointilaatikko tappaa mikrobit jo kännyköistä ja stetoskoope...

2.10.2015 06:30 9 min

LUE MYÖS

MIELIPIDE PUHEENVUORO

Agenda 2030 haastaa yrityksiä uudistumaan

Sääntelyn tiukentaminen on edelläkävijäyritysten etu, kirjoittavat Liisa Rohwede...

5.2.2016 04:30 3 min Luettu (68)

MIELIPIDE PUHEENVUORO

Ruokamenu tulisi saada ilmastoagendalle

Ainoa pitävä keino päästöjen vähentämiseksi on ruokailutottumusten muuttaminen,...

18.12.2015 04:30 3 min (3) Luettu (378)

MIELIPIDE PUHEENVUORO

Demokratian voitto ei ratkaissut Myanmarin vähemmistöongelmia

Aung San Suu Kytä on syytetty jopa burmalaiseksi nationalistiksi, kirjoittaa Sa...

4.12.2015 04:30 3 min Luettu (51)

ASIAKASPALVELU

Digipalvelut: (09) 156 6227

Painettu lehti: (09) 156 665

Avoimna ma–pe 8–17

Sähköposti: asiakaspalvelu@otavamedia.fi

Sähköposti (digi): digi@otavamedia.fi

Postiosoite: Maistraatinportti 1
00015 OTAVAMEDIA

Käyttäytymiseen perustuva mainonta

MEDIATIEDOT

[Mediamyynti ja mainosmuodot](#)

[Ilmestymis- ja aineistoaikataulu](#)

[Tekniset tiedot](#)

[Tietoa verkon kävijöistä](#)

[Rekisteriseloste](#)

[Käyttöehdot](#)

TUOTTEET

[Aikakauslehdet](#)

[Verkkomediat](#)

[Digilehdet](#)

[Kirjat](#)

TOIMITUS JA LEHTITILAUS

[Osoitteenmuutos](#)

[Tilausmuutokset](#)

[Palautelomake](#)

TOIMITUS

Sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@otavamedia.fi

TILAA LEHTI

